

Dato: 23. august 2022

Økonomibilag nr. 4 2022

Tlf. dir.: 4477 2205
E-mail: okonomi@balk.dk
Kontakt: Marianne Husmer Vang

Sagsid: 25.20.00-S55-1-22

Skatter, generelle tilskud og udligning ved førstebehandlingen af årsbudgettet for 2023

Indledning

Regeringen og KL indgik den 8. juni 2022 en aftale om kommunernes økonomi for 2023. På baggrund af aftalen har Indenrigs- og Boligministeriet udmeldt de beløb, staten garanterer for; udskrivningsgrundlaget samt generelle tilskud og udligning for budget 2023 (statsgarantien).

KL har på baggrund heraf udsendt nye skøn for den forventede vækst i udskrivningsgrundlaget og bloktilskudspuljen mv. for årene 2023-2026.

På baggrund af disse udmeldinger er der udarbejdet en ny prognose over forventningen til Ballerup Kommunes indtægter frem til 2026. I prognosen er der foretaget beregninger af de forventede skatteindtægter og de tilhørende tilskuds- og udligningsbeløb. Beregningerne ses både i forhold til valg af selvbudgettering og valg af statsgaranti for budget 2023. Ved selvbudgettering baseres budgettet på kommunens egen prognose og ved statsgaranti baseres budgettet på statens garanterede udskrivningsgrundlag.

Sammenfatning

I tabel 1 sammenfattes prognoserne for skatter, tilskud og udligning, som bliver gennemgået i notatet.

Tabel 1. Skatter, tilskud og udligning i alt

(Mio. kr.)	2023 Stats- garanti	2023 Selvbud- gettering	2024	2025	2026
Skatter, i alt	-3.574,2	-3.641,7	-3.706,8	-3.773,8	-3.868,2
Tilskud og udligning, i alt	-696,6	-671,1	-778,7	-901,9	-990,5
Skatter, tilskud og udligning, i alt	-4.270,9	-4.312,8	-4.485,5	-4.675,7	-4.858,6
Nuværende budget	-4.250,3	-4.250,3	-4.396,5	-4.546,1	-4.546,1
Ændring	-20,5	-62,5	-88,9	-129,6	-312,5

I forhold til det nuværende budget for 2023, vedtaget ved budget 2022, stiger indtægterne fra skat, tilskud og udligning i 2023 med 20,5 mio. kr. eller med 62,5 mio. kr. afhængigt af, om budgettet baseres på statsgaranti eller selvbudgettering.

De største påvirkninger af skatter, tilskud og udligning til budget 2023 i forhold til det nuværende 2023-budgetoverslag er hovedsageligt:

- Et lavere bloktilskud end tidligere budgetlagt. Det lavere bloktilskud kan bl.a. forklares ved, at balancetilskuddet igen er negativt som følge af, at kommunernes samlede forventede indtægter i 2023 er højere end de forventede udgifter.
- En indkomstfremgang i indkomstskatterne i 2023. Det hidtil budgetteret indkomstgrundlag var budgetlagt lavt som følge af konsekvenser fra coronakrisen.
- Højere indtægter fra selskabsskat baseret på virksomhedernes overskud i 2020 end forventet i Ballerup Kommune. Dette giver også en negativ betydning for udligningen af selskabsskat, men netto giver det en positiv effekt på de samlede indtægter.

Det er administrationens anbefaling, at Ballerup Kommune ligesom i de seneste år vælger statsgaranti for 2023. Det skyldes primært, at det er forbundet med en betydelig risiko, om der flytter så mange borgere ind i 2023 som forudsat, da der er tale om færdiggørelse af mange boliger, og boligmarkedet pt. er relativt usikkert. Dette uddybes sidst i notatet.

I 2024 er det forventningen, at indtægtsbudgettet bliver 88,9 mio. kr. højere end det nuværende budget, 129,6 mio. kr. højere i 2024, og 312,5 mio. kr. højere i 2026.

Nedenfor redegøres der for budgetforudsætningerne vedrørende skatter, tilskud og udligning.

Skatter

Indkomstskat

Kommunens egen prognose for indkomstskatten i 2023 tager udgangspunkt i borgernes indkomster for 2021. Prognosen baserer sig på indberetninger til SKAT, hvor 99 pct. af samtlige selvangivelser på nuværende tidspunkt er indberettet.

I kommunens egen prognose fremregnes udskrivningsgrundlaget efterfølgende med KL's vækstsøn samt udviklingen i antallet af skattepligtige borgere hentet fra kommunens seneste befolkningsprognose, jf. Økonomibilag nr. 1. Provenuet fra indkomstskat er beregnet med en udskrivningsprocent på 25,5 pct.

Tabel 2. Provenu af indkomstskat

(Mio. kr.)	2023	2024	2025	2026
Selvbudgetteret indkomstskat	-2.592,1			
Statsgaranteret indkomstskat	-2.524,7			
Sammenvægtet prognose		-2.717,6	-2.854,4	-2.978,2
Nuværende budget	-2.511,7	-2.620,2	-2.727,0	-2.727,0
Provenuændring	-13,0	-97,4	-127,3	-251,2

Kommunens egen prognose beregner provenuet af indkomstskatten for 2023 til 2.592,1 mio. kr., mens det statsgaranterede udskrivningsgrundlag giver et provenu på 2.524,7 mio. kr. Vælges statsgaranti stiger indtægterne fra indkomstskat med 13 mio. kr. i 2023 i forhold til det nuværende budget, mens indtægterne med selvbudgettering stiger med 80,4 mio. kr. i forhold til det nuværende budget.

I overslagsårene 2024-2026 er der ligesom sidste år indlagt et sammenvægtet provenu mellem kommunens egen prognose og KL's skøn for statsgarantien i tabel 2. Vægtningen er 2 til 1, så kommunens egen prognose vægter mest. Baggrunden for inddragelsen af KL's skøn for statsgarantien er, at Ballerup Kommune erfaringsmæssigt vælger statsgaranti. Derfor giver den sammenvægtede prognose et mere retvisende bud på kommunens realistiske indtægter fra indkomstskat i 2024-2026.

I dette års prognose er kommunens egen prognose mere optimistisk end KL's skøn for statsgarantien i 2024-2026. Derfor bidrager inddragelsen af KL's skøn til et mere konservativt sammenvægtet prognose for 2024-2026.

I 2024-2026 forventes højere indtægter fra indkomstskat i forhold til nuværende budget på henholdsvis 97,4 mio. kr. i 2024, 127,3 mio. kr. i 2025 og 251,2 mio. kr. i 2026.

Den forholdsvist store provenuændring i 2026 (se tabel 2) skyldes, at 2026-tallet som udgangspunkt er en kopi af 2025-tallet, hvorfor det i beregningen fremskrives to gange. Dvs. først med den nye vækstrate for 2025, derefter med vækstraten for 2026. Derfor vil tilvæksten altid have en tendens til at være større ude i det sidste budgetår.

Faktaboks 1: Sammenhæng mellem prognose for indkomstskat og tilskud/udligning

Prognosen for udskrivningsgrundlaget ligger til grund for både prognosen for indkomstskat og tilskud/udligning. Højere udskrivningsgrundlag medfører:

- Højere indkomstskatter
- Lavere tilskud og udligning. Fordi udsving i udskrivningsgrundlaget kompenseres med mindst 75 pct.

Alt andet lige ændrer indkomstskatter og tilskud/udligning sig således modsat hinanden ved udsving i udskrivningsgrundlaget.

Grundskyld og dækningsafgift

En bred kreds af partier i Folketinget blev med aftalen Tryghed om boligbeskatningen (boligskatteaftalen) i maj 2017 enige om at omlægge opkrævning af kommunale ejendomsskatter. Fra et kommunalt perspektiv omfatter aftalen følgende hovedelementer for så vidt angår grundskyld:

- En omlægning af beskatningen af grundskyld fra 2024
- Håndtering af nye vurderinger
- Håndtering af konsekvenser for den kommunale udligning.

I 2024 omlægges beskatningen for boligejerne fra afgiftspligtige grundværdier til beskatning direkte på grundværdien for ejendomsere.

Vurderingsstyrelsen har fremlagt en tidsplan for udsendelse af vurderinger, hvor det fremgår, at langt de fleste vurderinger endnu ikke er udsendt samt at de sidste vurderinger formentlig først vil være færdige i løbet af 2025.

Det skal understreges, at uanset den nærmere tidsplan for udsendelse af de nye vurderinger, så gælder vurderinger fra og med skatteåret 2021 for ejerboliger og fra 2022 for øvrige ejendomme.

Den udmeldte tidsplan for udrulning af vurderinger, der ligger til grund for endelig beregning og opkrævning for 2023 medfører, at de ejendomsskatteopkrævninger, som kommunerne udsender omkring årsskiftet, i langt overvejende grad vil være baseret på de nugældende vurderinger for 2011/12. Et mindre antal ejendomme må dog forventes at blive opkrævet på baggrund af de nye vurderinger. Det gælder ejendomme, der allerede har modtaget den nye vurdering. For 2023 vil det samlede provenu først være opkrævet, når de sidste vurderinger er udsendt og efterreguleret i forhold til det foreløbigt udsendte. Jf. ovenstående tidsplan kan der dermed ske efterreguleringer af de opkrævede beløb senere end 2023 og muligvis helt frem til 2025. Et evt. højere provenu vil blive efterreguleret, når alle vurderingerne foreligger og der ved lov fastsættes en ny grundskyldspromille for den enkelte kommune. Administrationen vil derfor følge udviklingen i provenuet tæt og reservere provenu ud over det budgetterede til en evt. senere tilbagebetaling.

Da langt de fleste vurderinger endnu ikke er udmeldt, og da skønnene for vurderinger er usikre, samt at det er usikkert, hvornår provenuerne vil blive afregnet, så er det de nugældende vurderinger for 2011/12, der indgår i prognosen for provenuet af grundskyld.

Kommunens provenu af grundskyld og dækningsafgift

Som grundlag for kommunernes budgettering af de kommunale ejendomsskatter for 2023 anvendes den seneste opgørelse fra SKAT af de skattepligtige grundværdier. I provenuberegningen forudsættes det, at grundskyldspromillen er uændret på 28,89.

Der forventes et provenu på 405,5 mio. kr. fra grundskyld i 2023 stigende til 427,7 mio. kr. i 2026.

Tabel 3. Provenu af grundskyld

(Mio. kr.)	2023	2024	2025	2026
Prognose 2023	-405,5	-416,9	-423,4	-427,7
Tilbagebetaling	0,5	0,5	0,5	0,5
Prognose i alt	-405,0	-416,4	-422,9	-427,2
Nuværende budget	-411,2	-415,4	-419,5	-419,5
Provenuændring	6,2	-1,0	-3,4	-7,6

Ballerup Kommune har i de seneste år oplevet udgifter til tilbagebetaling af grundskyld som følge af, at SKAT nedsætter den offentlige ejendomsværdi efter klage fra ejeren. Denne udgift er budgetlagt i såvel budgetåret som overslagsårene med 0,5 mio. kr., som det fremgår af ovenstående tabel for grundskyld.

Kommunen modtager ud over grundskylden også dækningsafgift. Folketinget vedtog før jul nye regler for opkrævning af dækningsafgift, som er trådt i kraft ved årsskiftet. Den nye lovgivning siger, at dækningsafgiften skal beregnes på baggrund af grundværdien og ikke længere af forskelsværdien mellem den offentlige ejendomsvurdering og grundværdien. Dækningsafgiftsromillen på erhvervsejendomme er for 2022 fastsat ved lov til 8,2. I provenuberegningen forudsættes det, at dækningsafgiftsromillen på erhvervsejendomme er uændret på 8,2.

For at sikre sammenhæng til den endelige dækningsafgift indføres en stigningsbegrænsning for den foreløbige opkrævning af dækningsafgift på gamle vurderinger for grundværdier, så den som minimum udgør det samme provenu som i 2021 og maksimum kan stige med 30 pct.

Det betyder konkret, at den foreløbige opkrævning for den enkelte kommune i 2022 og 2023 som minimum vil svare til niveauet i 2021 med en mulig stigning på op til 30 pct. Når de endelige vurderinger udsendes, foretages der en genberegning af det opkrævede beløb fra og med skatteåret 2022. Det er sandsynligt, at en væsentlig andel af genberegningerne for 2022 og 2023 først vil ske i løbet af 2025 eller senere. Samlet set betyder det, at de fleste kommuner med dækningsafgift for erhvervsejendomme formentlig vil opkræve et provenu i 2022 og 2023, som svarer nogenlunde til niveauet for 2021.

Regnskabstallet for dækningsafgift for 2021 er derfor brugt i budgetåret for 2023 og i overslagsårene, da de nye vurderinger endnu ikke foreligger, og da det er usikkert, hvornår genberegningerne vil finde sted.

Der forventes derved et provenu i 2023 fra dækningsafgift på 86,7 mio. kr. og der regnes med uændret provenu af dækningsafgift i overslagsårene.

Tabel 4. Provenu af dækningsafgift

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Prognose 2023	-86,7	-86,7	-86,7	-86,7
Prognose i alt	-86,7	-86,7	-86,7	-86,7
Nuværende budget	-88,1	-88,1	-88,1	-88,1
Provenuændring	1,4	1,4	1,4	1,4

Selskabsskat

I 2023 afregnes de endelige selskabsskatter vedrørende indkomståret 2020. På grund af efterslæb i Skattestyrelsen vedrørende slutligning af virksomheder er der dog en række forskydninger mellem årene.

Provenuet fra selskabsskat udlignes med 50 pct. af forskellen i forhold til landsgennemsnittet målt pr. indbygger, jf. afsnittet "Tilskud og udligning" nedenfor. Enkelte kommuner, herunder Ballerup, har en særlig nedslagsordning. Ordningen betyder, at der gives et nedslag i det provenu, der indgår i udligningsordningen.

Indtægterne for selskabsskat er for Ballerup Kommune opgjort til 554,9 mio. kr. i 2023, hvilket er 224,3 mio. kr. mere end forudsat i det nuværende budget. Ballerup Kommunes andel af landsselskabsskatten i 2023 er 5,3 pct.

Sammenholdt med budgetoverslaget i det vedtagne budget forventes nu følgende udvikling for provenuet fra selskabsskat:

Tabel 5. Provenu af selskabsskat

(Mio. kr.)	2023	2024	2025	2026
Prognose 2023	-554,9	-483,2	-406,8	-373,2
Nuværende budget	-330,5	-336,7	-333,7	-333,7
Provenuændring	-224,3	-146,5	-73,2	-39,5

Forventede selskabsskatter i overslagsårene 2024-2026

Selskabsskatteindtægten for 2024-2026 budgetteres ud fra KL's forventning til de kommunale selskabsskatter på landsplan og et forsigtigt estimat for Ballerup Kommunes andel heraf på baggrund af Ballerup Kommunes andel de seneste 10 år (se faktaboks 2). Det skal bemærkes, at der for 2024 er taget højde for, at Ballerup Kommune vil blive trukket et beløb på 26.330.000 kr., på grund af skattekorrigeeringer i 2021 jf. Skattestyrelsen.

De forventede selskabsskatter i overslagsårene 2024-2026 er ca. 483,2 mio. kr. i 2024 faldende til 373,2 mio. kr. i 2026, hvilket svarer til en stigning i det forventede provenu på i alt ca. 259,2 mio. kr. i 2024 frem til 2026 sammenlignet med det nuværende budget.

Øvrigt skat

Øvrige skatter består af forskerskat og skatter på dødsboer. Forskerskat er en skatteordning for forskere og højt lønnede medarbejdere, der rekrutteres i udlandet, og som kan vælge at betale en bruttoskat på 27 pct. plus arbejdsmarkedsbidrag af lønnen i syv år.

Faktaboks 2: Forsigtig budgettering af selskabsskat i 2024-2026

Som det fremgår af teksten, er Ballerup Kommunes forventede andel af selskabsskatterne på landsplan konservativ. Det skyldes, at forventningen ikke kun er baseret på den gennemsnitlige andel de seneste 10 år, men i lige så høj grad på den mindste årlige andel de sidste 10 år. Eksempel for 2025:

- Ballerup Kommunes gennemsnitlige årlige andel af selskabsskatterne de seneste 10 år er 4,4 pct. - det svarer til ca. 493 mio. kr. i 2025.
- Ballerup Kommunes mindste årlige andel af selskabsskatterne de seneste 10 år er 2,9 pct. - det svarer til ca. 320 mio. kr. i 2025.
- Ballerup Kommunes forventede andel af selskabsskatterne i 2025 er gennemsnittet af ovenstående - dvs. 3,7 pct., som svarer til ca. 407 mio. kr. i 2025.

Det forventede provenu af dødsboskat og forskerskat er alle år fastsat til henholdsvis 0,5 mio. kr. og 2,5 mio. kr.

Tabel 6. Provenu af øvrige skatter

(Mio. kr.)	2023	2024	2025	2026
Dødsboskat	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Forskerskat	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Prognose 2023 i alt	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Nuværende budget	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Provenuændring	0,0	0,0	0,0	0,0

Tilskud og udligning

Bloktilskud og kommunal udligning

Indenrigs- og Boligministeriet har den 30. juni 2022 udmeldt bloktilskudspuljen og de statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb mv. Denne udmelding er baseret på det statsgaranterede udskrivningsgrundlag samt ministeriets skøn for kommunens folketal pr. 1. januar 2023 (49.689) og for de afgiftspligtige grundværdier.

Bloktilskudspuljen finansierer statens udgifter til de udligningsordninger, der ikke er rent mellemkommunale. Det gælder først og fremmest kommuner med økonomiske vanskeligheder, og udsatte ø- og yderkommuner. Bloktilskudspuljen er fastsat til 75 mia. kr. inkl. budgetgarantien, lov- og cirkulæreprogrammet samt balancetilskud. Ud af dem fordeles 865,1 mio. kr. som tilskud til de udligningsordninger, der ikke er rent mellemkommunale. Den resterende del af bloktilskudspuljen fordeles som statstilskud til kommunerne i forhold til indbyggertallet. Statstilskuddet kan efterfølgende reguleres, hvis kommunerne samlet set øger beskatningen. Op til 4 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder den aftalte udgiftsramme for service- og anlægsudgifterne i kommuneaftalen.

Overordnet set er indtægterne lavere på tilskud og udligning i budgetperioden end det budgetlagte niveau i 2022. Dette skyldes, at bloktilskuddet for 2023 er lavere end tidligere forudsat, samt en højere udligning på selskabsskatten som følge af øgede indtægter fra selskabsskat.

Tabel 7. Tilskud og udligning

(Mio. kr.)	2023 Stats- garanti	2023 Selvbud- gettering	2024	2025	2026
Kommunal udligning	-201,4	-175,9	-192,4	-217,9	-247,9
Statstilskud	-621,9	-621,9	-660,3	-729,5	-770,8
Udligning af selskabsskat	212,1	212,1	160,3	131,2	114,7
Udligning af dækningsafgift	-0,1	-0,1	-0,4	-0,5	-0,5
Udligning vedrørende udlændinge	-8,0	-8,0	-7,3	-6,5	-6,0
Kommunale udviklingsbidrag til regioner	5,9	5,9	6,3	6,7	7,1
Øvrige særtilskudsordninger	-56,8	-56,8	-58,4	-59,1	-60,7
Finansieringstilskud	-26,4	-26,4	-26,4	-26,4	-26,4
Prognose 2023 for tilskud og udligning	-696,6	-671,1	-778,7	-901,9	-990,5
Nuværende budget	-905,8	-905,8	-933,2	-974,9	-974,9
Ændring	209,2	234,7	154,6	72,9	-15,6

Faldet på de 209,2 mio. kr. i tilskud og udligning i 2023 i forhold til det nuværende budget skyldes hovedsageligt, at selskabsskatterne i 2023 i Ballerup Kommune er ekstraordinære høje. Det betyder, at udligningen i selskabsskat er steget meget. Derudover er statstilskuddet faldet i forhold til det budgetterede, hvilket bl.a. skyldes højere skatteindtægter end tidligere forventet.

Kommunaludligning

Det generelle udligningssystem er opdelt i en separat udligning af henholdsvis udgiftsbehov og beskatningsgrundlag og er udelukkende finansieret mellemkommunalt. Yderligere er der en korrektion af overudligning. Ballerup Kommunes indtægt i den kommunale udligning udgør samlet 201,4 mio. kr. i 2023 stigende til 247,9 mio. kr. i 2026.

- Udligning af udgiftsbehov. Kommuner med et beregnet udgiftsbehov over landsgennemsnittet modtager 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. Omvendt betaler kommuner med udgiftsbehov under landsgennemsnittet et bidrag på 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. På baggrund af kommunens eget udgiftsbehov modtager Ballerup Kommune 355 mio. kr. i 2023 i udligning af udgiftsbehovet.
- Udligning af beskatningsgrundlag. På samme måde som med udgiftsbehov udlignes beskatningsgrundlaget omkring landsgennemsnittet. Kommuner med beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet modtager et tilskud på 75 pct. mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet. Og omvendt betaler kommuner med et gennemsnit over et bidrag på 75 pct. af forskellen. Kommuner med et særligt højt eller særligt lavt beskatningsgrundlag oplever højere udligning på op til 95 pct. Ballerup Kommune er ikke omfattet heraf. På baggrund af kommunens eget beskatningsgrundlag skal Ballerup Kommune i 2023 aflevere 152 mio. kr. i udligningen af beskatningsgrundlag.
- Korrektion af overudligning. Ballerup Kommune bidrager til de kommuner, der modtager tilskud som følge af overudligning. Beløbet udgør 2,5 mio. kr. i 2023.

Statstilskud

Statens generelle tilskud (bloktilskud) til kommunerne finansierer tilskud til kommuner med økonomiske vanskeligheder og udsatte ø- og yderkommuner. Den resterende del bliver derefter fordelt til alle kommuner efter indbyggertal. Ballerup Kommune modtager 621,9 mio. kr. som statstilskud i 2023.

Udligning af selskabsskat

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt ordning. Kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er højere end landsgennemsnittet, betaler et bidrag svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet, og omvendt modtager kommuner med et provenu under landsgennemsnittet et tilsvarende tilskud. Ballerup Kommune har en særlig nedslagsordning, der udgør 43,8 mio. kr. Dette nedslagsbeløb fragår i det provenu, som indgår i udligningsordningen. Udligningen udgør en udgift på 212,1 mio. kr. for Ballerup Kommune i 2023.

Udligning af dækningsafgift

Det kommunale provenu fra dækningsafgifter på offentlige ejendomme udlignes. Kommuner, hvis provenu er højere end landsgennemsnittet pr. indbygger, yder et tilskud til kommuner, hvis provenu er lavere end landsgennemsnittet pr. indbygger. Bidraget bliver beregnet som 10 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet pr. indbygger. Ballerup Kommune modtager et tilskud i 2023 svarende til 0,1 mio. kr.

Udligning vedrørende udlændinge

Udligningsordningen vedrørende udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning mv. til udlændinge. Kommunerne finansierer ordningen under ét. Ballerup Kommune modtager i 2023 et nettotilskud på 8,0 mio. kr.

Kommunalt udviklingsbidrag til regionerne

Udviklingsbidraget til regionerne betales med et beløb pr. indbygger, der for 2023 er fastsat til 118 kr. Ballerup Kommunes bidrag udgør 5,9 mio. kr. i 2023.

Øvrige særtilskudsordninger

Øvrige særtilskudsordninger dækker over en række tilskudsordninger, fx tilskud/bidrag til særligt vanskeligt stillede kommuner og tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer.

Herudover indeholder særtilskudsordningerne "tilskud til ældreområdet", "tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen", "tilskud til værdig ældrepleje", "tilskud til bekæmpelse af ensomhed" og "tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud".

Ballerup Kommunes samlede andel fra særtilskudsordningerne er på 56,8 mio. kr. i 2023.

Finansieringstilskud

Der ydes et permanent finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. til kommunerne. Ballerup Kommune får 26,4 mio. kr. i "Finansieringstilskud" i 2023.

Selvbudgettering kontra statsgaranti

Valget mellem statsgaranti og selvbudgettering foretages for et år ad gangen, og der sker ingen forhåndsudmelding af vilkårene for statsgaranti i budgetoverslagsårene. I budgetforslaget ved førstebehandling vil budgetoverslagsårene rent teknisk blive beregnet som et vægtet gennemsnit af selvbudgetteringen og KL's skøn over statsgarantien i 2024-2026. Det endelige valg mellem statsgaranti og selvbudgettering skal senest træffes i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Generelle betragtninger

For at vurdere, om det bedst kan betale sig for Ballerup Kommune at vælge statsgaranti eller selvbudgettering, holdes provenuet ved statsgaranti op imod provenuet ved at vælge selvbudgettering i forhold til indkomstskat og tilskud/udligning. Herudover inddrages betragtninger omkring usikkerheden for den samlede økonomi ved valg af selvbudgettering.

Generelt kan det være fordelagtigt at vælge selvbudgettering, hvis man har kendskab til forhold, som vil skabe en ekstraordinær god lokal udvikling i beskatningsgrundlaget i løbet af det kommende år. Det gælder især, hvis man qua byudvikling kan forvente en stor stigning i befolkningstallet, eller hvis man qua tilflytning/udvidelse af lokale virksomheder kan forvente en særligt stor stigning i beskæftigelsen lokalt. Sidstnævnte er sjældent tilfældet i hovedstadsområdet, hvor der er tale om ét sammenhængende regionalt arbejdsmarked.

Fordele og ulemper ved selvbudgettering og statsgaranti i 2023

Samlet set vil der på det foreliggende grundlag være en gevinst på 41,9 mio. kr. ved at vælge selvbudgettering frem for statsgaranti for budget 2023. Ved brug af selvbudgettering anvendes en højere skønnet befolkningstilvækst end ved statsgaranti, hvilket giver et højere skatteprovenu.

Tabel 8. Statsgaranti kontra selvbudgettering

Mio. kr.	2023 Statsgaranti	2023 Selvbudgettering	Gevinst ved statsgaranti
Skatter i alt	-3.574,2	-3.641,7	67,4
Tilskud og udligning i alt	-696,6	-671,1	-25,5
Nettoprovenu	-4.270,9	-4.312,8	41,9

Selvbudgettering indebærer dog en risiko i forhold til den samfundsøkonomiske udvikling i løbet af 2023, herunder den nationale og internationale økonomiske udviklings betydning for ballerupborgernes indkomstmuligheder og udviklingen i ejendomsværdierne i Ballerup Kommune (beskatningsgrundlaget).

Risikoen består i, at hvis beskatningsgrundlaget ikke udvikler sig så godt i 2023 som forventet, så vil kommunen i 2026 blive efterreguleret negativt på indkomstskatteområdet (afregning af forskelsbeløb). Denne risiko er særligt stor i den aktuelle konjunktursituation, hvor det er svært at forudsige de fremtidige konsekvenser af de nuværende inflations- og rentestigninger.

Såfremt der vælges selvbudgettering, vil kommunen også i 2026 opleve en efterregulering af tilskud og udligning. Denne efterregulering vil typisk delvist modsvare budgetafvigelsen på skatteindtægterne i 2023, fordi indkomstskatter og tilskud/udligning alt andet lige ændrer sig modsat hinanden ved lokale udsving i udskrivningsgrundlaget (se faktaboks 1).

Det vurderes, at gevinsten på 41,9 mio. kr. ved at vælge selvbudgettering ikke står mål med den overnævnte risiko for, at beskatningsgrundlaget ikke udvikler sig, som Ballerup Kommunes prognoser tilsiger. Det beregnede selvbudgetteringsprovenu hviler i høj grad på en forudsætning om en relativ stor stigning i antallet af skattepligtige indbyggere i 2023. Foreløbigt er antallet af indbyggere ikke steget, og der vil altid være en vis usikkerhed forbundet med færdiggørelsen af et så stort antal boliger. Administrationen anbefaler derfor først at overveje selvbudgettering, når indbyggertallet begynder at stige. Det vil forhåbentlig gøre sig gældende allerede fra 2024.

Det forudsættes derfor, at Ballerup Kommune ligesom i de seneste år vælger statsgaranti for 2023, og at dette lægges til grund i det budgetforslag, der fremlægges ved førstebehandlingen.